

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30. 447/2010/4. szám

A Magyar Köztársaság nevében!

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Tóth Péter Bence ügyvéd által képviselt **felperesnek** dr. Horváth Gergely Géza ügyvéd által képviselt **alperes** ellen **kártérítés** iránt megismételt eljárásban a Fővárosi Bíróságnál 22.G.40.021/2008. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.104/2010/4. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.104/2010/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 2.000.000 (Kettőmillió) Ft felülvizsgálati perköltséget és az Államnak az adóhatóság felhívására 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felülvizsgálati kérelem szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes tulajdonát képezte a 420.591 m² területű ipartelep megjelölésű ingatlan 83.057/420.591-ed tulajdoni illetősége, amelynek 2053/420.591-ed tulajdoni hányadát 2001. december 21-én a perben korábban II.r. felperesként résztvett G Kft-be apportálta. A 2001. december 28-án kötött adásvételi szerződéssel a felperes és a korábbi II.r. felperes eladták az alperesnek a fentebb ismertetett ingatlan 3159/420.591 tulajdoni hányadát, ezen belül 1106/420.591 hányadnak a felperes, 2053/420.591 tulajdoni hányadnak pedig a korábbi II.r. felperes volt az eladója. Az I. r. felperes tulajdonában álló ingatlanhányadot a B B Rt. javára 2.735.000.000 Ft és járulékai erejéig bejegyzett jelzálogjog terhelte, de ezen túlmenően elintézetlen széljegyeket is tartalmazott az ingatlan-nyilvántartás. Az adásvételi szerződésben az ingatlan vételárát az ÁFA-t is tartalmazó 1.250.000.000 Ft-ban határozták meg, ebből 950.000.000 Ft vételárát és 150.000.000 Ft ÁFA-t 93 napon belül volt köteles az alperes megfizetni. Kikötötték, hogy ha a vevő a fenti határidőt követő 15 napon belül a vételárát nem fizeti meg,

az eladók - választásuk szerint - póthatáridőt tűzhetnek a teljesítésre, vagy elállhatnak a szerződéstől. Rögzítették továbbá, hogy a vevő a szerződés aláírását követő 90 nap alatt maga is gyakorolhatja az elállás jogát, ha az ingatlan tulajdoni lapjának rendezetlensége miatt nem kap kedvező finanszírozást az adásvételhez. Az adásvételi szerződéssel egyidejűleg egy bérleti szerződést is kötöttek, e szerint az alperes mint bérbeadó a felperes részére bérbe adja a ingatlant, ennek hatályba lépését azonban a vételár egy részének kiegyenlítéséhez kötötték. Az adásvételi szerződést 2002. január 24-én benyújtották az illetékes földhivatalhoz.

Az alperes 2002. március 26-án írásban bejelentette a szerződéstől való elállását arra hivatkozással, hogy az O Rt. az ingatlan tulajdoni lapjának rendezetlensége miatt nem finanszírozta a szerződést. Ugyanezen a napon az alperes írásban ajánlatot tett arra, hogy az adásvételi szerződésben a banki finanszírozás elmaradása esetére megállapított elállási jog gyakorlásának határidejét 90 nap helyett 120 napban határozzák meg. Vállalta, hogy a javaslat elfogadása esetén kész az adásvétel teljesítését lehetővé tevő új finanszírozást keresni. A felperesek az ajánlatot elfogadták, ezt követően többször módosították a teljesítés határidejét, de mert ezek eredménytelenül teltek el, 2002. november 21-én a felperesek elálltak a szerződéstől, majd a 2002. november 21-én kelt adásvételi szerződéssel az ingatlant 690.000.000 Ft + ÁFA vételárért a B B. Rt-nek - beszámítással - értékesítették. A szerződés szerint az elszámolás időpontja 2002. december 18-a volt. Az adásvételi szerződés mellett bérleti szerződés megkötésére is sor került.

Felperesek módosított keresetükben szerződésszegéssel okozott kár megtérítése címén 856.466.747 Ft tőke, ennek 2002. október 21-től járó késedelmi kamata, valamint a perköltségek megfizetésére kérték az alperest kötelezni. A kár összegszerűségét a finanszírozási veszteségekben, köztartozások miatti pótlékokban, költségekben, szállítási szerződések teljesítésének költségeiben, vevői szerződések költségeiben, ügyvédi költségekben, vételár-különbözetben, valamint egyéb veszteségekben jelölték meg.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokon eljáró Fővárosi Bíróság a 22.G.41.245/2002/48. sorszámú közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes elállási nyilatkozata a másik fél tudomásulvételével hatályossá vált, de a felek egyező akarattal utóbb a szerződést hatályosnak tekintették. Az alperes a hatályos adásvételi szerződést megszegte, mert a vételár fizetési kötelezettségének határidőben nem tett eleget, ezért a felperesek szerződésszegéssel okozott kárát köteles megtéríteni.

A Fővárosi Ítéltábla a 14.Gf.40.003/2006/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a II. r. felperes a szerződésből eredő követelését az I.r. felperesre (ezt követően felperesre) engedményezte.

Az elsőfokú bíróság a 22.G.41.245/2002/72. számú ítéletében a keresetet elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla a 14.Gf.40.098/2007/3. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az volt a jogi álláspontja, hogy az alperes a szerződéstől való elállást tartalmazó nyilatkozatát nem vonhatta vissza, így a szerződést az alperes 2002. március 26-án közölt elállása felbontotta. Az alperes a szerződéstől való elállást jogszerűen gyakorolta, ezért kártérítésben nem marasztalható.

A Legfelsőbb Bíróság a felperes felülvizsgálati kérelme folytán hozott Pfv.IX.21.617/2007/5. számú végzésében a Fővárosi Ítéltábla fenti számú ítéletét az elsőfokú ítéletre is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

Az újólág megismételt eljárásban a felperes a keresetét összesen 656.439.004 Ft-ban, ennek 2002. december 18. napjától járó késedelmi kamatában, valamint a perköltségekben tartotta fenn. A kártérítési követelések az egyszeri ráfordítások költségeiből, az APEH által felszámított késedelmi pótlékból, egy beszerzéssel kapcsolatos garancialehívás összegéből, a 2002. évi építményadóból, 410.000.000 Ft vételár különbözetből, műszaki-gazdasági költségekből, váltókamatból, szállítói késedelmi kamatból és hitelkamatból, továbbá 100.000.000 Ft nem vagyoni kárból tevődött össze.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy nem tanúsított olyan felróható magatartást, amely a kártérítési kötelezettségét megalapozná. Vitatta a kár összegszerűségét is.

A Fővárosi Bíróság a 22.G.40.021/2008/42. számú ítéletében az alperest 19.796.774 Ft-ban, ennek 2002. december 18-ától járó késedelmi kamataiban és az ezzel arányos perköltségekben marasztalta, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az volt a jogi álláspontja, hogy az alperes a vételár kiegyenlítésére vonatkozó kötelezettségét 2002. október 10-ig az utolsó határidő lejártáig jogszerűen teljesíthette volna. E határidő elmulasztásával megszegte a felperesekkel kötött adásvételi szerződést. Az alperes által felhozott körülmények a kimentésére nem voltak alkalmasak, ezért a felperesnek a szerződésszegéssel okozott kárát a Ptk. 318. §-ának /1/ bekezdése alapján

alkalmazandó, a Ptk. 339. §-ának /1/ bekezdése szerint köteles megtéríteni. A kár összegszerűsége tekintetében rámutatott, hogy a műszaki, gazdasági költségek felmerülését a felperes nem bizonyította. Megállapította, hogy a felperes és jogelődje nagy összegű finanszírozási vesztesége, felhalmozott köztartozása, szállítói és vevői szerződések megszegése miatti többletkiadása a perbeli adásvételi szerződést megelőző időszakban keletkeztek, így ezek kártérítés alapját nem képezhetik. Nem találta alaposnak a felperesnek a vételár különbözetre alapított keresetét sem. A fizetendő kártérítés mértékét a késedelmi kamat összegében 19,796.774 Ft-ban (69 napos késedelem) határozta meg.

A Fővárosi Ítéltábla a mindkét peres fél fellebbezése folytán hozott 14.Gf.40.104/2010/4. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletének az alperes marasztalását tartalmazó rendelkezését megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította, ezt meghaladó részében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az volt a jogi álláspontja, hogy az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével utasította el a felperes módosított keresetében tételelesen megjelölt kártérítési igényt, az alperes jogellenes és felróható magatartása, valamint a felperest ért kár közötti okozati összefüggés hiányában. Rámutatott a releváns időszakra a 2002. október 10-től 2002. december 18-ig terjedő időszak tekintendő a leszállított kereseti kérelemre is figyelemmel.

A műszaki, gazdasági költségeket bizonyítottság hiányában nem találta megítélhetőnek. A jogi költségek tekintetében ugyancsak nem találta ítéleti bizonyossággal megállapíthatónak, hogy az ügyvédi munkadíjat a felperes a perbeli szerződés előkészítése érdekében fizette ki.

A felperes által finanszírozási veszteségként megjelölt tételekkel kapcsolatosan helyesnek fogadta el az elsőfokú bíróság megállapítását, miszerint azok a kötelezettségek amelyeknek többletterheit a felperes az alperesre át kívánta hárítani a perbeli adásvételi szerződést megelőző időszakban keletkeztek. Ezen kötelezettség-vállalásokat a felperes nem a szerződéssel összefüggésben, illetve az alperes szerződésszerű teljesítésében bízva tette. A Daevoo hitelszerződések többlet kamatterhei és az alperesi szerződéskötés közötti okozati összefüggés bizonyítására nem került sor és a felperesek nagy összegű tartozásai miatt azt sem lehetett volna ítéleti bizonyossággal megállapítani, hogy az alperes teljesítése esetén a felperes a kapott összeget milyen tartozások kiegyenlítésére fordította volna. A felhalmozódó közterhek sem álltak okozati összefüggésben a perbeli jogüggyel, ideértve az építményadót is.

A kármegosztással kapcsolatosan kifejtette, hogy miután az alperes kártérítési felelőssége nem állapítható meg, a felperes közrehatásának kérdése és annak folytán a kármegosztás lehetősége szóba sem jöhet.

Végül megalapozottnak találta az elsőfokú bíróság ítéletének a vételár különbözet jogcímén előterjesztett kereseti kérelem elutasítására vonatkozó rendelkezését is. Álláspontja szerint a felperesnek a vételár különbözet jogcímén előterjesztett kártérítési igénye megalapozásához azt kellett volna bizonyítania, hogy az alperesi teljesítésben bízva más, a piaci viszonyoknak megfelelő szerződési ajánlatot utasított el, így végül az alperes teljesítésének végleges megghiúsulását követően csak a kényszereladásra maradt lehetősége. Erre vonatkozó bizonyítást a felperes nem ajánlott fel, sőt a fellebbezésében úgy nyilatkozott, hogy 2002. tavaszától folyamatosan próbált a felperes újabb vevőket felkutatni, biztos újabb vevő azonban nem jelentkezett.

A felperes nem vagyoni kár iránti igénye körében sem bizonyított az alperes szerződésszegő magatartása és a felperes által állított késedelem közötti okozati összefüggés.

Az elsőfokú ítéletnek az alperest 19.796.774 Ft-ban és járulékaiban marasztaló rendelkezését azért nem tartotta megalapozottnak, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelmen. A felperes késedelmi kamat megfizetésére nem kérte kötelezni az alperest, így az alperes marasztalása a Pp. 215. §-ában foglaltak megsértésével történt.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatását és az alperest terhelő marasztalás összegének 656.439.004 Ft-ra és ennek 2002. október 21-től járó késedelmi kamataira történő felemelését kérte.

A másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést a Pp. 206. §-ában, valamint a 221. §-ában foglaltak megsértésében jelölte meg, állította, hogy a bíróság "kirekesztette a bizonyítékok köréből a felperes által előterjesztett, felajánlott bizonyítékokat".

A műszaki-gazdasági költségként felmerült összegek egyik részét az ügyben kirendelt igazságügyi könyvszakértő igazolta, más részük vonatkozásában megállapítható, hogy a munkákat a felperesi munkavállalók végezték. A munkakörük szokásos ellátásán túlmenően foglalkoztak a perbeli szerződés megkötésével, így a többletmunka a felperesi oldalon mindenképpen kárként jelentkezett.

A finanszírozási veszteségek vonatkozásában nem vitatta, hogy ezek a többletköltségek az adásvételi szerződést megelőző időszakból eredtek, azonban épp az adásvételi szerződés alperes által történő teljesítése nyújtott volna fedezetet ezen tartozások rendezésére, így sem pótlék, sem késedelmi kamat, sem egyéb járulékos következmény nem állt volna elő. A befolyt vételárat azoknak a tartozásoknak a rendezésére fordította volna, amelyek a társaság fennmaradását biztosítják.

Sérrelmezte, hogy a vételár különbözet címén előterjesztett 410.000.000 Ft-ra vonatkozó keresetét a bíróságok elutasították. A

Fővárosi Ítéltábla szerint azt kellett volna bizonyítania, hogy az alperes teljesítésében bízva más, a piaci viszonyoknak megfelelő ajánlatot visszautasította, ezért csak a kényszereladásra maradt lehetősége. Hangsúlyozta az eljárás során előadta, hogy minden erőfeszítésük ellenére más vevőt a korábbi II. r. felperessel együtt az ingatlanra felkutatni nem tudtak, ezért voltak kénytelenek azt a B B részére értékesíteni.

A nem vagyoni kártérítés tekintetében kifejtette, miszerint a jó hírnevének sérelme azáltal valósult meg, hogy az alperes szerződésszegő magatartása miatt jelentős bevételtől esett el, amely bevételből az anyagi helyzetét helyre tudta volna állítani.

Hivatkozott arra, miszerint lehetősége lett volna mind az első, mind pedig a másodfokú bíróságnak arra, hogy a Ptk. 359. §-ának /1/ bekezdése alapján un. általáný kártérítést ítéljen meg a részére, amennyiben úgy látta, hogy az alperes kártérítési felelőssége ugyan fennáll, de a kár pontos mértékét nem lehet meghatározni. Ez a döntés nyilvánvalón nem lett volna túlterjeszkedés a kereseti kérelmen.

Sérelmezte a késedelembe esés időpontjának 2002. október 11. napjában történő meghatározását, álláspontja szerint az alperes 2002. április 1. napjával esett késedelembe.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

-.--.-.-.

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletét a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül és azt a felhozott okokból nem találta jogszabálysértőnek.

A felperes a másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértést elsődlegesen a Pp. 206. §-ában írt, a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó jogszabály megsértésében jelölte meg. Arra hivatkozott, hogy a "bíróság" a Pp. 206. §-át megsértve kirekesztette a bizonyítékok köréből az általa előterjesztett, általa felajánlott bizonyítékokat. Azt azonban nem jelölte meg, hogy az elsőfokú eljárásban mikor, milyen bizonyítási indítványokat terjesztett elő amely bizonyítási indítványt a bíróság elutasította, illetőleg melyek voltak azok az egyébként a perben beszerzett és rendelkezésre álló bizonyítékok, amelyeket a bíróság a bizonyítás köréből kirekesztett.

Sérelmezte a Pp. 221. §-ában foglaltak megsértését is arra hivatkozással, hogy a másodfokú ítélet indokolása nem jelölte meg azokat a körülményeket, amelyeket a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett és nem utalt azokra az okokra, amelyek miatt valamely tényt nem talált bizonyítottnak, illetőleg amely miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. Azt nem részletezte, hogy melyik bizonyítékot milyen módon kellett volna az eljárt bíróságoknak

mérlegelniük és azokból milyen következtetést kellett volna levonniuk, amely alátámasztotta volna a felperes keresetét. A Legfelsőbb Bíróság ezért a fenti kérdéseket érdemben vizsgálni nem tudta.

A késedelembe esés időpontját az eljáró bíróságok helyesen állapították meg 2002. október 10-ében. A szerződésben a 950.000.000 Ft vételár és 150.000.000 Ft ÁFA tekintetében az alperes részére nyitva álló teljesítési határidőt 93 napban határozták meg, amely határidő 2002. március végén járt le. A felek azonban közös megegyezéssel módosították a teljesítési határidőt anélkül, hogy a felperes alkalmazni kívánta volna a késedelem jogkövetkezményeit. Ez a szándék a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IX.21.617/2007/5. számú végzésében részletezett levélváltásokból egyértelműen kitűnik. Jogsértés nélkül állapították meg ezért az eljáró bíróságok, hogy 2002. október 10-ét megelőző időtartamra a késedelem jogkövetkezményeit alkalmazni nem lehet.

A felperes által a felülvizsgálati kérelemben felhozott kártételek vonatkozásában a Legfelsőbb Bíróság a következőket állapította meg:

A Ptk. 355. §-ának /4/ bekezdése értelmében kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállt értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást, vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez, vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A felperes a dolgozói által végzett munka ellenértékét mint költséget kérte megtéríttetni műszaki-gazdasági költségként. Ennek a költségnek a felmerülését a Pp. 164. §-ának /1/ bekezdése szerint a felperesnek kellett hitelt érdemlően bizonyítania. Helytállón állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a felperes az un. műszaki-gazdasági költségeket, azok felmerültét, illetőleg összegszerűségét bizonyítani nem tudta. A kiegészítő könyvszakértői vélemény 11. oldalának utolsó táblázata szerint a saját dolgozók által végzett tevékenységre igényelt költséget a szakértő maga sem tartotta felszámíthatónak. A felperes nem jelentett be arra nézve bizonyítékokat, hogy a dolgozói részére túlóra díjat fizetett, vagy bármi egyéb módon többletköltsége merült volna fel, amelyeknek megtérítésére igényt tarthatott volna.

Jogi költség címén kártérítésre ugyancsak nem tarthatott jogszerűen igényt. Felperes a jogi képviseletének ellátására átalánydíjas ügyvédi szerződéseket csatolt be. Helytállón állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az átalánydíjként kifizetett ügyvédi munkadíjból a perbe hozott szerződéssel kapcsolatos tevékenységek ellátására eső összeget a felperes semmivel nem bizonyította.

A finanszírozási veszteségek körében ugyancsak helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy azok a kötelezettségek, amelyek többletterheit a felperes az alperesre kívánta áthárítani, a perbeli adás-vételi szerződés megkötését megelőző időszakban keletkeztek. Ezeket a kötelezettség-vállalásokat a felperes nem a szerződéssel összefüggésben, illetve az alperes szerződésszerű teljesítésében bízva vállalta, ezért a kötelezettség-vállalások önmagukban az alperes kártérítési felelősségét nem alapozzák meg. Helyesen mutattak rá, hogy a benyújtott 2001. évi mérlegek alapján mind a felperesnek, mind a korábbi II.r. felperesnek az alperes vételár fizetési kötelezettségét jelentősen meghaladó tartozásai álltak fenn, így az sem állapítható meg ítéleti bizonyossággal, hogy az alperes teljesítése esetén a felperes a kapott összeget valójában az általa megjelölt tartozások rendezésére fordította volna. Az iratokból megállapítható, hogy a B B Rt. javára az I. r. felperes tulajdonában álló ingatlanhányadra 2.735.000.000 Ft és járulékai erejéig volt jelzálogjog bejegyezve, így semmiféle reális esélye nem volt annak, hogy a felperes az összesen 1.100.000.000 Ft nettó vételárat a hivatkozott kötelezettségek teljesítésére fordíthatta volna. Ehhez képest helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy az alperes felróható magatartása és a felperest ért kár között a fenti tételek tekintetében az okozati összefüggés nem állapítható meg.

Az alperes kárenyhítési kötelezettségével összefüggésben helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy ezen kérdéssel az elsőfokú bíróság a finanszírozási veszteségek címén előterjesztett kereseti kérelemmel összefüggésben érvelt. Ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróság osztotta a másodfokú bíróság azon álláspontját, hogy kármegosztásra csak akkor kerülhet sor, ha a károkozó kártérítési felelőssége megállapítható. A finanszírozási veszteségek esetén azonban az okozati összefüggés hiányzik a felperes állított kára és az alperes jogellenes magatartása között, figyelemmel a fent kifejtettekre.

A vételár különbözet címén előterjesztett kereset elutasítása során helytálló volt a másodfokú bíróság jogi álláspontja, miszerint a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy az alperes teljesítésében bízva más, a piaci viszonyoknak megfelelő ajánlatot utasított vissza és ezért csak a kényszereladásra maradt lehetősége. Erre vonatkozó bizonyítékot a felperes nem terjesztett elő, sőt még a felülvizsgálati kérelmében is arra hivatkozott, hogy újabb piaci vevőt minden erőfeszítése ellenére maga sem tudott felkutatni. A felperes saját gazdasági döntése alapján maga határozott arról, hogy 610.000.000 Ft nettó vételáron az ingatlant a B Rt.-nek értékesíti, ezért annak a körülménynek hogy a felperes a B Rt. részére milyen okból, milyen megfontolások alapján értékesítette a szerződésben megjelölt áron az ingatlant, az alperes kártérítési felelőssége szempontjából nincs jogi relevanciája. E gazdasági döntés következményeit az alperesre nem

háríthatja át. A Legfelsőbb Bíróság egyetért az alperes azon álláspontjával, hogy egyébként a két adásvételi szerződésben szereplő vételár egy az egyben nem hasonlítható össze figyelemmel az adásvételi szerződésekhez kapcsolódó eltérő bérleti konstrukciókra.

A nem vagyoni kártérítés körében a felperes arra hivatkozott, hogy az alperes szerződésszegő magatartása miatt jelentős bevételtől esett el, amely bevételtől a társaság anyagi helyzetét helyre tudta volna állítani. A gazdasági helyzete az alperes szerződésszegő magatartásának következtében rendült meg és ez okozta jó hírnevének a sérelmét is. A 2001. évi mérlegből megállapítható, hogy a felperések már 2001. december 31-én rendkívüli nehéz gazdasági helyzetben voltak. Az alperesnek viszont az eredeti szerződés szerint 2002. március végén kellett volna a vételárat kiegyenlítenie, tehát eddig a felperések gazdasági helyzetének ellehetetlenítése és ezáltal a jó hírnevének sérelme szóba sem jöhetett. 2002. március végétől október 10-ig több alkalommal módosították a fizetés határidejét, a már kifejtettek szerint az alperes késedelme 2002. október 10-én következett be. A 2002. október 10-től 2002. december 18-ig terjedő időtartam alatt a vagyoni helyzet romlásának bekövetkezésére, mértékére a felperes előadást sem tett, bizonyítékokat nem jelölt meg, így az alperes 69 napos fizetési késedelme és a felperes jó hírnevének sérelme közötti okozati összefüggés nem állapítható meg.

A Ptk. 359. §-a akkor ad módot általános kártérítés megfizetésére történő kötelezésre, ha a kár mértéke pontosan nem határozható meg. Jelen tényállás mellett ez a feltétel nem valósult meg, mivel a felperes által érvényesített egyes követelések vagy nem voltak kárnak tekinthetők vagy azok felmerültét a felperes nem bizonyította. Egyébként a peres eljárás során ideértve a fellebbezést is a Ptk. 359. §-ára a felperes nem hivatkozott, általános kártérítés megfizetése iránti igényt nem fogalmazott meg.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.104/2010/4. számú ítéletét a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felperes felülvizsgálati kérelme sikertelen volt, ezért a Pp. 78. §-ának /1/ bekezdése szerint köteles az alperesnek a felülvizsgálati eljárással okozott költségét megtéríteni.

Az alperes felülvizsgálati perköltsége a 32/2003./VIII.22./ IM rendelet 3. §-a /2/ bekezdésének a), b) és c) pontja, valamint az /5/ /6/ bekezdése szerint felszámítható, az ÁFA-t is tartalmazó ügyvédi munkadíjat foglalja magában.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az 1990. évi XCIII. törvény 74.

§-ának /3/ bekezdése alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. §-ának /2/ bekezdése és 15. §-ának /1/ bekezdése szerint a felperes köteles az államnak az adóhatóság felhívására megtéríteni.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának /1/ bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2011. február 8.

**Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke,
Gyöngyösiné Dr. Gyügyei Klára s.k. előadó bíró,
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró**